

A Jó állam – jó rendészet speciális jelentés kiindulási alapjai¹

SALLAI János – TIHANYI Miklós – VÁRI Vince – MÁTYÁS Szabolcs²

A tanulmány a Jó Állam – Jó Rendészet kutatás keretében végzett többéves kutatómunka harmadik fázisát mutatja be. A szerzők igyekeznek a jelenlegi teljesítményértékelési rendszertől egy a szerkezetében más szemléletű és más indikátorokat tartalmazó rendszert bemutatni. Nyilvánvaló azonban a szerzők előtt is, hogy rendkívül nehéz a rendőri munka minőségének és hatékonyságának az értékelése különféle indikátorok segítségével, és nem lehetséges vegytiszta képletet alkotni a rendőrség munkájának a minőségéről.

Kulcsszavak: biztonság, bűnözés, szubjektív biztonságérzet, hatékonyság, indikátor

A rendészet az állami szerepvállalás egyik sajátos, jól körülírható területe. A biztonság erősítése, amely az állami szerepvállalás fontos célja, szerteágazó területeket érint. A kutatók (például Remek Éva³ és Mátyás Szabolcs – Sallai János⁴) a biztonság interdiszciplináris fogalmát összekötik a konfliktusokkal, társadalmi-gazdasági válságokkal. Ebből következik az, hogy a téma szakpolitikai kereteinek kialakítása megköveteli a módszertani pluralizmust.

A 2015-ben megjelent *Jó Állam Jelentés*⁵ meghatározó hatásterülete a biztonság és bizalom. Ezen belül a közbiztonság és a katasztrófavédelem dimenziói között megjelenő 5 mutató (a lakosság biztonságérzete közterületen a lakókörnyezetében; lakossági bizalom a rendőrségben, regisztrált szándékos emberölések és testi sértések, valamint

¹ Jelen írás az alábbi mű átdolgozott kiadása: Sallai et al. (2016)

² SALLAI János prof., dr., r. ezredes, NKE Rendészettudományi Kar, Rendészetelméleti és -történeti Tanszék, tanszékvezető, NKE Rendészettudományi Doktori Iskola tisztség, és kutatási területvezető
János SALLAI prof., PhD, p. colonel, head of department of the Department of the Theory and History of Law Enforcement, NUPS Faculty of Law Enforcement, fellow member and head of research area at the Doctoral School of Law Enforcement

orcid.org/0000-0001-6674-1942, sallai.janos@uni-nke.hu

TIHANYI Miklós tanársegéd, PhD, NKE Rendészettudományi Kar, Közbiztonsági Tanszék

Miklós TIHANYI PhD, assistant lecturer, NUPS Faculty of Law Enforcement, Public Safety Department

orcid.org/0000-0003-2692-5389, tihanyi.miklos@uni-nke.hu

VÁRI Vince dr., PhD, r. őrnagy, tanársegéd, NKE Rendészettudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézete, Büntetőeljárásjogi tanszék

Vince VÁRI dr., PhD, p. major, assistant lecturer, NUPS Faculty of Law Enforcement, Institute of Criminal Sciences, The Department of Criminal Procedure Law

orcid.org/0000-0001-6416-1645, vari.vince@uni-nke.hu

MÁTYÁS Szabolcs dr., PhD, r. őrnagy, egyetemi adjunktus, NKE Rendészettudományi Kar, Kriminlisztikai Intézet, Bűnügyi Stratégiai Tanszék

Szabolcs MÁTYÁS dr., PhD, p. major, assistant professor, NUPS Faculty of Law Enforcement

orcid.org/0000-0001-9529-7596, matyas.szabolcs@uni-nke.hu

³ Remek (2015)

⁴ Mátyás–Sallai (2015)

⁵ Kaiser (2015)

rablások száma; 1000 lakosra jutó éves közrendre, polgári védelemre, tűz- és katasztrofavédelemre fordított kormányzati kiadások és a bűnüldözés személyi erőforrásai) jól jelzik a *Jó Rendészet* elnevezésű speciális jelentéshez kapcsolódó közös gondolkodás fontosságát.

Innovatív stratégia: a jó rendészet közpolitikai kapcsolódása

A biztonság összetett, soktényezős fogalom. Mátyás Szabolcs és Sallai János 2015-ben megjelent tanulmánya⁶ szerint a komplex biztonságnak 6 összetevője van, amelynek főbb tényezői a gazdaság-, a környezet-, a védelem- és a közbiztonság. A „közjó absztrakt normarendszerének érvényesítése érdekében az államnak kell értékteremtő és értékvédő szerepet vállalnia a politikai, gazdasági és társadalmi szférákban”.⁷

Ennek megfelelően a jó állam koncepció elvei mentén meghatározhatóak a „jó rendészet” tartalmi ismérvei, illetve kijelölhetők azok a mutatók, amelyek alkalmasak arra, hogy a melléjük rendelt mérőszámok erősítsék a lakossági biztonságérzetet (lásd még az objektív-szubjektív biztonság fogalmát).⁸ Hipotézisünk szerint ez a minőség lényegét tekintve azonosítható azzal a minőséggel, amit a rendészeti munka változásként ér el a társadalmat jellemző közbiztonság állapotában. Vizsgálatunk homlokterében a rendészeti munka – komplexen definiálható – társadalmi minőségéről beszélhetünk. A speciális jelentésben vázolt mérési rendszerrel nem a rendőrség szervezeti teljesítményértékelésével ellentétes célú, sem pedig azzal konkuráló mérési rendszert hoztunk létre. Ez egy önálló mérési rendszer, amelynek egyetlen rendeltetése a rendőri működés – társadalmi hatásokon alapuló – minőségi mérése.

Elő kutatás

Munkánk során vizsgáltuk a jelenlegi szervezeti teljesítményértékelési rendszert, mert felmerült annak lehetősége, hogy erre támaszkodva hajtsuk végre a mérést. E vizsgálatban elemeztük a jogi kereteket, a kialakult gyakorlatot, a nemzetközi trendeket, továbbá 50 rendőrkapitányság és 4 megyei rendőr-főkapitányság bevonásával végzett kérdőíves felméréssel a szakma értékelését. A kiküldött kérdőívekből 45 érkezett vissza kitöltve.⁹ Két összesített tapasztalat vonható le az eredményekből. Az egyik az, hogy nincs olyan indikátor, amely merev elutasításra talált. Voltak ugyan kevésbé értékesnek vélt mutatók, amelyek elsősorban a közlekedés és a szabálysértés köréből kerültek ki, de egyértelműen elutasított mutató nem volt. A másik megállapítás talán a legfontosabb. Ez ugyanis arra világít rá, hogy az eredményértékelés rendszerét a megkérdezett vezetők erős kritikával illetik. Ez nem azonos az elutasítással – mint ahogyan a szö-

⁶ Mátyás–Sallai (2015)

⁷ Mátyás–Sallai (2015) 2.

⁸ Mátyás–Sallai (2015)

⁹ A feldolgozáskor kiderült, hogy némely vezető nem egy kérdőívet küldött vissza, hanem többet. Ezeket vélhetően a beosztott vezetői állomány töltötte ki, ezért később feldolgoztuk ezeket, mert úgyszintén rendőri vezetők véleményeit tükrözték. Így összesen 60 darab kérdőívvel dolgoztunk.

veges válaszok értékeléséből is kiderül – többnyire szükségesnek, hasznosnak tartják magát a teljesítményértékelést. Ugyanakkor e munka elkészülésének idején alkalmazott rendszer objektivitását és hasznosíthatóságát illetően erős kritikák fogalmazódtak meg. Ezek közül a legerősebb a területi sajátosságok figyelembevételének hiányára vonatkozott.

Amikor arra kérdeztünk rá, hogy a teljesítményértékelési rendszer mennyire veszi figyelembe a helyi sajátosságokból eredő különbségeket, a válaszok átlagértéke 2,57 volt, ami inkább negatív visszajelzésnek minősíthető, különösen akkor, ha hozzáillesztjük a szóveges értékeléseket is. Ismét hangsúlyozni kell, hogy az eltérő helyi sajátosságok figyelembevétele nem jelenti azt, hogy a helyenként eltérő színvonalú rendőri munka elfogadható lenne. A helyi sajátosságok figyelembevétele a feltételrendszer biztosítására vonatkozik. E felismerés abból indul ki, hogy eltérő körülmények között ugyanolyan színvonal akkor biztosítható, ha rendelkezésre áll a hátrány leküzdéséhez szükséges erő-eszköz feltételrendszer. Ugyanebből a kérdéssorból kitűnik, hogy a teljesítményértékelés során a lakosság véleményének hiányát inkább erős hiánynak (3,78) értékelik a megkérdezett vezetők. A szabad szóveges értékelés ez esetben is megerősítette a skálán mért értéket.

Mindez megerősítette feltételezésünket, hogy a *Jó állam – jó rendészet* kutatás keretében kidolgozott indikátorrendszer többek között ezeknek a hiányosságoknak a megszüntetésével kívánja javítani, tökéletesíteni, ezáltal széles körben elfogadottá tenni a rendőrségi munka társadalmi hatásainak megismerését, fejlesztését.

Egy lehetséges „jó gyakorlat” bemutatása

Annak érdekében, hogy a rendőrség szervezeti teljesítményértékelésének nemzetközi standardjait megismerjük megkereséssel fordultunk a CEPOL-hoz. Azt kértük, hogy a tagállami rendőri szervek tájékoztassanak bennünket arról, hogy működik-e náluk szervezeti teljesítményértékelés, és ha igen, akkor milyen szempontok alapján végzik ezt.

Érdemi választ egyedül az Egyesült Királyságból kaptunk. A válasz lényegét tekintve egy internetes link volt, amelyen elérhető a különböző megyék rendőrségeinek szervezeti teljesítményértékelése.¹⁰ Minthogy a link egy CEPOL-kapcsolattartó részéről megküldött hivatalosnak tekinthető válasz volt, ezért annak tartalmát hitelesnek fogadtuk el. Az elérhető adatok két nagyon fontos tanulsággal szolgáltak. Az egyik az, hogy a rendőrség teljesítményértékelési mutatói a társadalom számára nyitottak, minthogy egy nyílt internetes linken bárki számára hozzáférhető. Ez messzemenőkéig biztosítja a rendőrség működéséhez szükséges állampolgári bizalom legfőbb forrását jelentő transzparenciát.

A másik lényeges következtetés pedig a teljesítményértékelés szerkezetére vonatkozik. E szerint három pillérből álló értékelési rendszert alkalmaznak. Az egyik a bűnözés objektívan megismerhető adatai a lakosság számára vetítve. A másik a legitimitás, amely

¹⁰ www.justiceinspectorates.gov.uk/hmic/ (2018. 01. 18.).

fogalom lefedi a lakossági bizalmat és ennek forrását jelentő társadalmi egyenlőséget. A harmadik pillért pedig a pénzügyi hatékonyság képezi. E három összevetése alapján négyfokozatú skálán értékeli az adott rendőri szerv teljesítményét.

A minőségmérés módszertani dilemmái

A fejezet elején rögzíthetjük, hogy a közbiztonság kooperatív jellegéből eredően a közbiztonság állapotát a rendőrség munkáján kívül számtalan egyéb tényező befolyásolja. Ezért lehetetlen vegytiszta képletet alkotni a rendőrség munkájának minőségéről pusztán a közbiztonságot jellemző adatok alapján. Jobb megoldás nem lévén az alábbi megszorításokkal mégis ezt az utat választjuk.

Amikor a közbiztonság állapotát a rendőrség munkájára próbáljuk vetíteni, akkor lényegét tekintve negatív megközelítést alkalmazunk. A közbiztonság – mint államcél – akkor valósulna meg, ha teljes körű, 100%-os biztonság lenne. Mivel ez nem lehetséges, be kell érjünk a biztonságnak egy alacsonyabb fokával. Lényegét tekintve a közbiztonság egyes adatainak relativizálása alkalmas lehet arra, hogy megismerjük annak tényleges állapotát. Figyelembe kell venni azonban a rendőrség jogállami és természetes korlátait. Az előbbi a rendészeti beavatkozás jogi határait jelöli ki, ez utóbbi pedig azon a belátáson alapszik, hogy a biztonságot sértő, illetve veszélyeztető cselekmények az emberi természetből fakadnak, amely tulajdonságokat rendészeti eszközökkel nem lehet megváltoztatni, és befolyásolni sem. Ezért tartózkodni kell attól, hogy az összűnözés alakulásából vonjunk le a rendőrség működésének minőségére vonatkozó, megszemélt következtetéseket. Ennek megfelelően kijelöljük a jogsértéseknek azt a körét, amelyek alakulására a rendőrség egyáltalán képes bármiféle hatást gyakorolni.

Ezek olyan külső tényezők, amelyek a rendőrség működési körén kívül esnek, de azt nem állíthatjuk, hogy a rendőrségtől teljes egészében függetlenek. Ez ugyanis annak elismerése lenne, hogy a rendőrség semmiféle hatással nem bír a bűnözésre, és ezáltal a közbiztonságra sem. Ezzel pedig elismernénk azt is, hogy a rendőrség funkciója kimerül a megtörtént jogsértésekre való reagálással, lényegét tekintve pedig megtorlással silányulna. Ez természetszerűen nem elfogadható álláspont, mert tagadná a rendőrség védelmi, őrködő, rendfenntartó funkcióit. Ezért a bűnözési adatokkal, mint exogén tényezőkkel számolnunk kell, egyfelől mint indikátorokkal, másfelől mint meghatározott mutatók viszonyzámaival.

Ha elfogadjuk a rendőrségnek a közbiztonság megóvásában betöltött központi szerepét, akkor levonható az a következtetés, hogy meghatározható a közbiztonság fogalmi körébe vonható eseményeknek, jelenségeknek az a köre, amelynek alakulására a rendőrség képes meghatározó befolyással bírni. Amennyiben a közbiztonság a rendszer outputja, úgy annak állapotát jelentő adatok, a róla kialakult társadalmi kép, illetve közbiztonságérzet is a bűnüldözési rendszer kimeneti eredményét képezi.

Mérési-értékelési lehetőségek a területi hatások tükrében

Ahogy Sallai János 2014-ben a *Belügyi Szemlében* már megfogalmazta: a bűnözésföldrajz eredményeit a rendőrség (így a rendészet tudomány) is alkalmazza.¹¹ A *Jó rendészet* tanulmány szempontjaiban mindez úgy jelenik meg, hogy a hagyományosan gyűjtött makrostatisztikai és szervezeti-teljesítmény értékelés adatait a lokalitás jellegzetességeinek függvényében kell értékelni. Önmagában véve a lakosság számát semmit nem árul el azokról a területi sajátosságokról, amelyek meghatározó befolyással bírnak a kriminalitásra. Nem azt állítjuk, hogy az ország eltérő társadalomszerkezettel bíró területei, eltérő minőségű rendészeti szolgáltatásokkal kell hogy beérjék. Nem működhet rosszabbul az ország egyik vagy másik rendőri szerve csak azért, mert más szervekhez képest hátrányosabb helyzetű területen helyezkedik el. Ezzel ellentétes állítás a jogállami, nonszensz volna. Sokkal inkább azt állítjuk, hogy az eltérő helyi sajátosságok, eltérő szervezeti, technikai, személyzeti feltételrendszert kívánnak meg ahhoz, hogy a különböző földrajzi területeken dolgozó rendőri szervek legalább közel azonos minőségű szolgáltatást legyenek képesek nyújtani. Ezért kiemelkedő szempontként kezeljük, hogy a szervezeti teljesítményértékelés mutatószámai helyett minőséget jelző mutatókat kívánunk kialakítani. Ezek alkalmasak arra, hogy megmutassák a rendőri szervek munkájának minőségét, ezzel pedig azt, hogy mely inputértékeken kell változtatni ahhoz, hogy az outputértékek pozitív irányba mozduljanak.

Néhány gondolat a rendőrségi munka hatásterületeinek kijelöléséhez

Rogge és Verschelde (2012) nyomán alapvetően hat rendőri funkciót tudunk meghatározni, amely alapján a helyi lakosság megítélheti a rendőrség munkáját.

Közösségi munka. Ez a közösség körében végzett szolgálattal azonosítható, amelynek része a helyi problémák megismerése, illetve a lakosság információkkal való ellátása. A közösségi munka tipikusan a helyi rendőri szervek tevékenységére jellemző. A területi, illetve területi jogállású szervek feladatkörében csupán esetlegesen és másodlagosan jelenik meg.¹² Mivel a helyi rendőri szervek képezik a rendőrség alapegységét, ezért ez a hatásterület megkerülhetetlen.

- I. *Elérhetőség a lakosság számára.* Tulajdonképpen a segélyhívás és segítségkérés, valamint a reakcióidő.
- II. *Beavatkozás.* Válságok, tömegek, rendezvények kezelése. Ezek a feladatok egyfelől a közösségtől való elvonó tényezőt jelentenek. Másfelől pedig szinte minden esetben a társadalmi érdeklődés homlokterében állnak. Ennek oka az a széles

¹¹ Sallai (2014)

¹² A Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) végez települési szinten közterületi szolgálatot. De ez nem azonosítható a közösségi munkával, mert a KR országos illetékességű szervként nem kötődik egyetlen településhez sem. Az ilyen irányú munkájuk eseti, időszakos vagy visszatérő jellegű, de korántsem állandó, a lakossággal való kapcsolatuk pedig alacsony intenzitású.

körű nyilvánosság, amely ezeket a feladatokat jellemzi. Hazai viszonylatokban ez a funkció tényleges módon a rendőri csapaterő tevékenységével azonosítható. Ennek a funkciónak a minősége igen jól meghatározható és elkülöníthető a többi funkciótól. Az összes többi rendőri funkció a mindennapi életben egymással szoros összefüggést mutat, ennek megfelelően egymásra gyakorolt hatásuk révén egymástól függetlenül nem mérhetőek. Ellenben a csapaterős tevékenységnek megvan az a sajátossága, hogy egyetlen jól meghatározott feladat végrehajtására szerveződik. Megvalósításában szinte valamennyi szolgálati terület részt vesz, de feladatukat egyetlen cél elérése érdekében végzik egyszemélyi felelős vezetés alatt.

- III. *Áldozatvédelem.* Ez a hatásterület a másodlagos viktimizáció elkerülését és az áldozatsegítést öleli fel.
- IV. *Helyi nyomozások.* Természetes, hogy a területi és országos hatáskörű nyomozó hatóságok esetében a hatásterület a saját hatáskörükben folytatott nyomozások lesznek.
- V. *Közrend fenntartása.* Ez tényleges módon az rendőrség örökdő, rendet megóvó funkciójával azonosítható.¹³

Indikátorcsoportok kialakítása a rendészeti munka megítéléséhez

Az alábbi csoportosítás klasszikus megközelítéseket tükröz. A projekt további részéként a területi jellemzők hatékonyabb operacionalizálása után választ kereshetünk például a tanyás térségek, az üdülőkörzetek és a gyermekvédelmi centrumokkal rendelkező települések/terek biztonságérzetének javítására is.

A közösségi munkához a helyi lakosság visszajelzése, elégedettsége szolgálhat indikátorként. Természetes, hogy ez a funkció roppant szerteágazó, mert magában foglalja lakossággal való napi szintű személyes kapcsolattartást, a problémák meghallgatását, megoldásukban való közreműködést, a fogadóórákat, a különböző iskolai programokat, bűnmegelőzési célú lakossági propagandamunkát, a gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött funkciót stb. A megelőzésnek, a lakossággal való kapcsolattartásnak minőségéről csak szolgáltatást igénybe vevők, azaz a lakosság különböző csoportjai képesek érdemi információval szolgálni. Az, hogy a rendőrség hány helyszínen, mennyi időt töltött ilyen jellegű munkával, önmagában véve a minőségről semmit nem árul el, csupán egy mennyiségi mutató, ezért a *Jó rendészet*-kutatás célkitűzéseit követve szükséges a lakosság elégedettségének mérése.

- I. A lakosság számára való elérhetőséghez elsődleges indikátor a reakcióidő, vagyis a híváskezdeményezés és a rendőri intézkedés megkezdése közötti idő. A hívásfogadó és a tevékenységirányítási központok munkáját mérő adatok rendelkezésre állnak. Ezekből arra nézve vonható le következtetés, hogy a Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) feladatainak megkezdése, és a rendőri

¹³ Rogge–Verschelde (2012)

egységek helyszínre küldése között mekkora idő telik el. Ez fontos adat, de lényegét tekintve a rendőri reagálás társadalmi céljának csak egy összetevőjét képezi, minthogy a lakosság egy adott ügy kapcsán nem a tevékenységirányítás működését ítéli meg, hanem problémájának gyors, hatékony megoldását várja, amihez szükségképpen hozzátartozik a hívást fogadó és továbbító hívásfogadó központok működése is. Ezért nem lehet az ügyeletek munkáját külön faktorként értékelni, hiszen adott ügyben egy több fázisból álló munkafolyamat első, második lépését képezi. A lakosság számára való elérhetőség körében felvethető több indikátor alkalmazása is. Ilyen a rendőrséggel való napi szintű kapcsolattartás. Ez azonban nehezen lenne elválasztható a közösségi munkától (I. számú indikátorcsoport) és a közrend fenntartásának minőségétől (VI. számú indikátorcsoport), így önálló indikálása szükségtelen. Felmerülhet a helyi rendőri szervek ügyfélfogadásának minősége. Ez csak azok körében mérhető, akik tényleges módon a kapcsolattartásnak ezt a módját választják. Ebben az esetben az „ügyfél-elégedettség” szolgálhat indikátorként. Ugyanezen gondolatmenet alapján a telefonon tett bejelentések esetében is mérhető az ügyfél-elégedettség. Felvethető a hivatalos fogadóórák mint az elérhetőség eszközeinek indikálása. Ezekkel kapcsolatban az a gyakorlati tapasztalat, hogy igen alacsony szintű, tényleges módon „0” felé konvergál a látogatottságuk. Ezért a fogadóórán nem alkalmazhatók indikátorként. A részjelentés elkészítésének idején egyelőre nem megoldott az online kapcsolattartás, ezért az internetes elérhetőség szintén nem alkalmas indikátornak. Mindezek alapján a *Jó rendészet*-kutatás első fázisában az látszik, hogy az elérhetőség mérésére leginkább alkalmas indikátor a reakcióidő.

- II. A beavatkozás területén a minőségi indikátorok azért határozhatók meg elkülönült módon, mert a többi rendőri funkciótól eltérően a csapaterő alkalmazásának önálló, elkülönült célja van. Ez a cél az adott rendezvény biztonságában fogalmazható meg. Ehelyütt a „rendezvény” fogalom alatt az események lehető legszélesebb körét értjük. Ide tartozónak fogadunk el minden olyan társadalmi, ember által szervezett eseményt, amely rendjének fenntartása csapatszolgálat alkalmazásával valósul meg. Ennek megfelelően e tanulmány keretein belül rendezvénynek tekintjük többek között a sportrendezvényeket, a demonstrációkat, felvonulásokat, illetve a védett állami vezetők részvételével megvalósuló eseményeket.
- III. Az áldozatvédelem területén egyedüli indikátor az áldozatok jelzése, véleménye a rendőri eljárásról. Ez felfogható egyfajta „ügyfél-elégedettségként” is.
- IV. A nyomozati munka eredményessége nem azonos azzal, hogy a bejelentett bűncselekmények mekkora hányadát terjesztik fel az ügyészséghez vádemelésre. Sokkal inkább lehetne váderedményességgel mérni. Ugyanakkor ezzel egyfelől az ügyészség hatékonyságát is mérnénk, másfelől pedig az időben hosszán elhúzódó ügyek miatt a statisztikai adatok elemzése lehetetlenné válna. Ezért be kell hogy érjünk a hagyományos értelemben vett nyomozáseredményességi

mutató használatával. Ez a mutató nem azonosítható az ismeretlen tetteses ügyek felderítési mutatójával. Igazán tiszta helyzetképet ennek a mutatónak a használata eredményezne. Másfelől az ismert elkövetőkkel szemben megindított eljárások eredményes befejezéséhez sem nélkülözhető a bünygyi szervek eljárása.

- V. A közrend fenntartása minőségének meghatározásához nem elegendő sem a bűncselekmények, illetve szabálysértések száma, sem a rendőri létszám, sem pedig a rendőri intézkedések mutatói. De még a közterületi órák száma sem szolgál semmiféle minőségi mutatóval. Ezek önmagukban véve legfeljebb mennyiségi mutatók, de annak érzékeltetésére nem alkalmasak, hogy ezek a mutatók milyen minőségű rendőri munkát jellemeznek, illetve eredményeznek. Ezért ennél a funkcionál indikátorként az szolgálhat, hogy adott típusú közrendet sértő cselekményekkel szembeni rendőri fellépés milyen mértékű változást eredményez a cselekmények számában, illetve adott volumenű rendőri fellépés milyen volumenű kriminalitásra adott válasz. Ezt a funkciót kellően tágan kell értelmezni, és itt kell megvizsgálni a közterületek, a közlekedés, végül pedig a határforgalom rendjének fenntartására irányuló rendőri munka minőségét.
- VI. A közlekedésrendészet területén azokat a szabályszegéseket, illetve az ezek miatt bekövetkező baleseteket kell indikátorrá alakítani úgy, hogy megfelelő arányszámot képezzünk a baleseti okok és az ezekkel szembeni rendőri intézkedések között. A határrendészet területén el kell fogadni, hogy a migrációs nyomást a rendőrség nem tudja befolyásolni, az ebből eredő problémákat azonban képes kezelni. E munka eredményességét ezért a migrációs nyomás tükrében kell megítélni.

Konklúzió

A *Jó rendészet* fejlesztését támogató tanulmányunkban arra törekedtünk, hogy körbejárjuk azokat a tényezőket, amelyek hatással lehetnek a lakosság/közösségek szubjektív biztonságérzetére, valamint a közbiztonság objektív – számokban kifejezhető – állapotára. Mivel e feladat elvégzését a társadalom túlnyomó része a rendészetért felelős szervezettől várja, projektünk óhatatlanul a rendőrség munkáját is értékeli. A rendőri munka összetettsége, az ágazat más alrendszerekhez való sokrétű kapcsolódása alapján azt mondhatjuk, hogy a rendőri szervezet teljesítményértékelésének egy (megítélésünk szerint nagy) szegmensét jelenti a társadalmi dimenzió. Teoretikusan azt mondhatjuk, hogy mindezt a szervezeti működés hol gyengíti/hol pedig erősíti. A *Jó rendészet* projektcsomag első szakaszában ezért fontos, hogy a biztonság erősítéséhez kapcsolódó dimenziókra, tényezőkre javaslatot tegyünk. A második szakaszban szerepet szánunk a közösségi tervezésnek, amelynek során az ágazat szakértőivel beszélünk arról, hogy miként látják a jó rendészet közpolitikai elemeit, illetve a tanulmány által vizsgált kérdéseket, a biztonság fogalmának speciális területi/közösségi ágenseit, illetve azt a folyamatot, amellyel a rendőri munka hatásainak társadalmi oldalát mérjük.

IRODALOMJEGYZÉK

- Kaiser Tamás szerk. (2015): *Jó Állam Jelentés 2015*. Budapest, Nemzeti Közszerológiai Egyetem.
- Mátyás Szabolcs – Sallai János (2015): Objektív és szubjektív biztonság néhány magyar nagyvárosban. In Hervainé Szabó Gyöngyvér szerk.: *A 21. század eleji államiság kérdőjelei*. Székesfehérvár, Kodolányi János Főiskola. 335–407.
- Remek Éva (2015): Mekkora a „biztonságunk árnyéka” globalizált világunkban? In Bordás Sándor – Glavanovics Andrea szerk.: *Nemzeti és etnikai konfliktusok: megbékélési lehetőségek*. Székesfehérvár, Kodolányi János Főiskola. 67–78.
- Rogge-Verschelde (2012): A composite index of citizen satisfaction with local police services. *Hub Research Papers*, 2012/13. Economics & Management.
- Sallai János – Tihanyi Miklós – Vári Vince – Mátyás Szabolcs (2016): A „jó rendészet” közpolitikai kapcsolódási lehetőségei. In Kaiser Tamás szerk.: *A jó állam nagyító alatt: speciális jelentések A-tól V-ig (az adóbürokráciától a versenyképességig)*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 83–121.
- Sallai János (2014): Bűnözésföldrajz: a rendőrség szolgálatába állított tudomány. *Belügyi Szemle*, 62. évf. 9. sz. 95–107.

Internetes forrás

www.justiceinspectorates.gov.uk/hmic/ (2018. 01. 18.)

ABSTRACT

The Starting Points of the Good State - Good Law Enforcement Special Report

SALLAI János - TIHANYI Miklós - VÁRI Vince - MÁTYÁS Szabolcs

This study is the third phase of the research work executed within the frame of "Good State - Good Law Enforcement" and sums up the results of several years of research. The authors tried to introduce a performance review system that is different from the current one both in its structural aspect and in the indicators it uses. Obviously, the authors agree with the fact that judging the quality and efficiency of policemen's work performance by means of indicators is extremely difficult. It is not possible to create a clean formula to evaluate the quality of police work.

Keywords: safety, crime, subjective safety feeling, efficiency, indicator